

Ten aanzien van de uitgevers

VERGOEDINGEN

Het thema 'vergoedingen' is met stip het belangrijkste thema. Een correcte vergoeding drukt waardering uit en stelt de freelancer in staat om een duurzame carrière uit te bouwen.

Een freelancer moet volgens internationale modellen 50% meer verdienen dan een loontrekkende collega om de uitgaven als zelfstandige te kunnen bekostigen.

De VVJ verwijst naar de VVJ-vergoedingenbrochure met aanbevelingen voor duurzame vergoedingen in de print, tv- en radio-omroepen, digital only's, persagentschappen, productiehuizen, ...

Relatief recent is het extra werk voor de individuele freelancer als gevolg van de digital first-strategie bij nieuwsmedia. Extra werk betekent extra vergoeding.

Automatische indexering is een no-brainer. Veranker dit contractueel.

AUTEURSRECHTEN

De vergoeding van een freelancer die zijn/haar auteursrecht overdraagt of in licentie geeft valt momenteel uiteen in een prestatievergoeding en een auteursrechtenvergoeding. De [programmawet van eind vorig jaar](#) bepaalt dat op termijn niet langer 50% maar 30% van de vergoeding kan worden aangegeven als auteursrechtenvergoeding, met minder netto-inkomsten als gevolg. Constructief overleg moet uitwijzen hoe de kloof kan worden gedicht. Uiterlijk einde overgangsregime zoals voorzien in de programmawet moet er een oplossing zijn. Die oplossing mag niet ten koste gaan van de sociale bescherming.

Wie in aanmerking komt voor een auteursrechtenvergoeding moet ze indien gewenst, krijgen. Conform de wet stort de uitgever de bevrijdende roerende voorheffing door aan de fiscus.

PACTA SUNT SERVANDA

Een tekst verschijnt niet altijd zoals aangeleverd. Toch zijn afspraken afspraken. De uiteindelijke vergoeding laten afhangen van subjectieve criteria als het werk dat volgens de uitgever is gekropen in de opdracht, eindredactie, beschikbare ruimte in de publicatie, ... houdt geen rekening met de belangen van de freelancer. Maak op voorhand duidelijke afspraken en leef ze na.

Giet die afspraken idealiter in een overeenkomst. Voor een VVJ-model van overeenkomst klik op <http://www.journalistenloket.be>. Bedenk dat die overeenkomst – contract van uitgave – een voorwaarde is om te vallen onder de btw-vrijstelling (zie verder). Van een contract van uitgave is sprake als de contractant aan wie de werken worden aangeboden zich ertoe verplicht ze te publiceren.

NABURIG RECHT VOOR UITGEVERS

Journalistenverenigingen en uitgevers hebben succesvol schouder-aan-schouder geijverd voor het nieuw naburig recht voor uitgevers dat online platforms dwingt de koek te delen met persuitgevers. Persuitgevers moeten journalisten een passend aandeel geven van die koek. Conform Belgisch recht wordt die vergoeding bepaald overeenkomstig een collectieve overeenkomst tussen de persuitgevers enerzijds en de journalisten anderzijds. Hangende de procedure voor het Grondwettelijk Hof dringt de VVJ aan bij de uitgevers om verder te onderhandelen met de online platforms en de inkomsten fiftyfifty te verdelen.

BETAAL TIJDIG

Een freelancer is geen bank. Hou je aan de bepalingen in de gewijzigde Wet Betalingsachterstand. Betaal uiterlijk 30 kalenderdagen na ontvangst van de ereloonnota of factuur. Wachten met betalen tot na publicatie is geen optie. De factuur wordt opgesteld na levering. Een eventuele kwaliteitscheck wordt beperkt in de tijd.

VORMING EN FEEDBACK

Schakel de toegang tot vorming gelijk voor loontrekkenden en freelancers. Geef beginnende journalisten passende begeleiding en feedback op het geleverde werk. Voer evaluatiemomenten in op regelmatige basis.

OVERLEG

De VVJ ijvert voor de opname van een freelancer in de redactieraad en voor regelmatige momenten van samenkomst voor zelfstandigen per mediabedrijf én redactie.

CONCURRENTIEBEDING

Een eventueel concurrentiebeding mag het vrije ondernemerschap niet belemmeren.

SCHIJNZELFSTANDIGHEID

Respecteer het zelfstandig karakter van de samenwerking. Anders dan een loontrekkende staat een freelancer niet onder gezag, leiding en toezicht van de uitgever. Hij/zij is volledig vrij opdrachten te aanvaarden of te weigeren en bepaalt zelf wanneer hij/zij werkt. De freelancer die economisch volledig afhankelijk is van een uitgever, maakt aanspraak op een arbeidsovereenkomst.

WERKZEKERHEID

Onverminderd de passage over schijnzelfstandigheid heeft een freelancer graag zicht op toekomstig werkvolume zodat hij / zij zich kan organiseren.

EINDE CONTRACT

Na stopzetting van de samenwerking moet de uitgever een opzeggingstermijn van minstens drie maanden in acht nemen. Conform de rechtspraak wordt de duur van de opzeggingstermijn verlengd naargelang de duur en de intensiteit van de samenwerking. Stopzetting van de samenwerking moet altijd gepaard gaan met een gesprek.

EINDE LOOPBAAN

Zelfstandige beroepsjournalisten hebben geen recht op het journalistenpensioen. Daarom zou elke freelancer moeten kunnen intekenen op een collectief VAPZ, gefinancierd door de sector.

BEROEPSSTATUUT

De uitgever stimuleert de journalist om beroepsjournalist/journalist van beroep te worden.

Ten aanzien van de Erkenningscommissie

GELIJKE BEHANDELING

Erkenningsaanvragen van loontrekkenden en freelancers moeten op eenzelfde manier behandeld worden. Net zoals loontrekkenden moeten ook freelancers op eer kunnen verklaren dat ze geen commerciële nevenactiviteiten hebben, zonder dat hiermee een doorgedreven screening van hun boekhouding gepaard gaat.

Ten aanzien van de overheid

VERGOEDINGEN

Maak collectieve onderhandelingen voor freelancers mogelijk conform de [Europese richtlijnen](#). Geef beroepsverenigingen een *seat at the table*. Collectieve onderhandelingen zijn het enige juiste antwoord op een competitieve, concentreerde markt met veel macht voor de opdrachtgevers en weinig tot geen macht voor de kleine freelancer.

SOCIALE BESCHERMING

De laatste jaren werd de sociale bescherming voor loontrekkenden en freelancers in belangrijke mate gelijkgeschakeld. Toch zijn er nog belangrijke ongelijkheden zoals het recht op werkloosheidsuitkering. Een recht op werkloosheidsuitkering wordt uitgeoefend na de opzeggingsvergoeding, een ander belangrijk verschil met loontrekkenden. Wanneer de opzeggingsvergoeding niet werd geregeld in het contract, moet de freelancer naar de rechtbank om die af te dwingen. Dat moet beter kunnen. Veranker de opzeggingsvergoeding voor freelancers in de wet.

BTW-VRIJSTELLING

Voor de ene freelancer geen must, voor de andere wel. Werk de lacunes in de wetgeving weg voor wie wil terugvallen op de btw-vrijstelling. Nu is de verplichting in hoofde van de uitgever om te publiceren (cf. contract van uitgave) een belangrijke stopper. Maak de btw-vrijstelling optioneel in hoofde van de freelancer.

BTW-TARIEVEN

In twee verschillende communicaties gaf de administratie te kennen dat

1. wanneer de btw-vrijstelling niet van toepassing is, er 6% op het deel 'auteursrechtenvergoeding' en 21% op het deel 'baten' moet worden geheven.
2. er mogelijk 6% op de gehele vergoeding kan worden geheven als de uitgaande handeling in haar geheel een overdracht van auteursrechten is. Concreet dient er te worden gekeken naar de overeenkomst tussen de journalist en de uitgever, en meer specifiek naar hoe de uitgaande handeling wordt gekwalificeerd.

Een dergelijke regeling creëert heel wat rechtsonzekerheid. De VVJ is voorstander van een duidelijke regeling.

STEUNBELEID

Overheidssteun voor media moet afhankelijk gemaakt worden van een correct personeelsbeleid (inclusief freelancers).

De substantiële omzet van de Vlaamse mediabedrijven (en uitgekeerde winst) zet die eis extra kracht bij.